

Anställda inom grisproduktionen får oftare lungproblem än andra

Personer som jobbar i stallar är betydligt mer utsatt för olika åkommor i andningsvägarna än andra. Speciellt vid jobb inom grisproduktionen. Där är personalen mer utsatta än t ex de som jobbar med nöt. 32 procent av grispersonal hade hosta och upphostningar medan kontrollpersonerna hade 18,6 procent. Detta framförde professor Kjell Larsson, Karolinska Institutet vid Konferensen "Vart är svensk djurproduktion på väg" den 14 oktober på Alnarp.

Kjell Larsson, professor, Karolinska Institutet.

Luftföroreningar

Det finns mycket föroreningar i stalluften. Det är en blandning av olika gaser, damm och hudavskrap från grisarna. Mycket av detta andas vi in och det allra finaste samlas långt ner i lungalveolerna. Det räcker med några timmars vistelse i stallarna för att luftvägskänsligheten ökar.

Mikrobiellt ursprung

Enligt Kjell Larsson är det sannolikt att

de skadliga ämnena är av mikrobiellt ursprung. Men även endotoxin kan möjligen ha viss betydelse. Enligt undersökningar har små, lågmolekylära, vattenlösliga ämnen med pro-inflammatoriska egenskaper isolerats i luft från grisstallmiljön. Exponering i grisstall ger bland de starkaste luftvägseffekter som har beskrivits i normalt förekommande miljöer. Men detta ger också personalen i stallarna en viss tolerans mot detta. Men mekanismerna för detta är okända, sade Kjell Larsson.

Dessa luftvägsreaktioner vid exponering i

grisstallar beror på vårt naturliga inflammatoriska försvarssystem.

Akut tillstånd är ett tillstånd som uppkommer till följd av inandning av organiskt damm. Då uppkommer ett influensalikn tillstånd med feber, muskelvärk, trötthet och hosta. Utöver detta kan även frossbrytningar uppstå, huvudvärk, andnöd och illamående.

Enligt olika forskares studier under 1990-talet av personer inom lantbruk, sågverk och arbetare exponerade för organiskt damm var det grispersonalen som hade flest akuta problem, hela 25 procent. Av de personer som blev exponerade för organiskt damm var det endast en procent som fått akuta problem. Men även personer som någon gång bott på lantbruk har hög åkomma, 36 procent.

Nils Andersson

Lars-Göran Ottosson ny chef för Swedish Meats division förädlad

Till ny chef för nybildade divisionen förädlad inom Swedish Meats har utsetts Lars-Göran Ottosson. Han kommer också att ingå i koncernledningen och övertar en del av det ansvarsområde som Peter Rasztar haft vid sidan av vd-jobbet. Lars-Göran är civil-ekonom och kommer från Mc Cain Foods Scandinavia, som är ett kanadensiskt företag som är världsledande på potatis- och fingerfoods-produkter Tidigare har han jobbat på Pepsi Cola och Unilever i ledande ställningar inom marknad och försäljning.

–Jag har länge jobbat nära handeln och ser det som en utmaning att med konsumenten i fokus och i nära partnerskap med handeln få vara med och utveckla Scan Foods och Scans framtida marknads- och försäljningsstrategier, säger Lars-Göran Ottosson, som tillträder sin tjänst under februari.

Lars-Göran får ansvaret att utveckla Scan Foods verksamhet med försäljning, marknad och produktutveckling. /LG

Sima i Paris 27 februari till 3 mars

Den internationella lantbruksutställningen Sima hålls 27 februari till 3 mars på utställningsområdet Paris-Nord Villepinte, som ligger någon pendeltågstation söderut från Charles de Gaulle-flygplatsen. 1 170 utställare från ett 40-tal länder är anmälda. I fjol hade Sima 186 000 besökare, varav 25 % internationella. Nästa mässa har ny layout med hallarna 1 till 3 direkt vid ingången för animalieproduktionen. Bevattning är ett utställningens teman, med bl a konferens 1 mars. Avdelningen The Good Practice ska vägleda lantbrukarna till framgång i produktionen. Mer info: www.simaonline.com eller Promosalons Sverige AB, Helena Löfgren, sweden@promosalons.com /LG

60 kemiska luktämnen i stalldamm Mindre damm ger minskad lukt

Stora mängder illaluktande ämnen uppstår genom mikrobiell nedbrytning av osmälta och outnyttjade ämnen i urin och avföring. De flesta illaluktande ämnen bildas via anaeroba förhållanden. Ammoniak kan däremot bildas både aerobt och anaerobt. Detta redovisade Sven Nimmermark vid konferensen på Alnarp, Vart är svensk djurproduktion på väg.

lukt

För 20 år sedan fanns ca 150 illaluktande ämnen namngivna. Dessa har ökat till över 330 idag, allt eftersom tekniken går fram för att mäta och registrera dessa. Vårt luktsinne reagerar på blandningen av ämnen och vi upplever olika lukter av kor, fjäderfä och gris, etc.

Mycket bidrar till lukt

En del faktorer som har betydelse för bildandet och avgivningen av olika ämnen från gödsel är pH, kol/kväve-kvoten, temperaturen, ts-halten, luftväxling och lufthastigheten

samt foderstaten. Alla dessa påverkar ammoniakavgivningen. I stallar kommer dessa gaser upp från gödselrännan. Därmed blandas gaserna och lukterna i stalluften, som avges till naturen och omgivningen. Djur och människor i stallarna drabbas av denna luftblandning.

Dammpartiklarna luktar

Dammhalten i luften påverkar också lukten i hög grad. Forskare har funnit mer än 60 olika kemiska föreningar i dammpartiklarna från stallluft. Dessa kunde både kvantitativt och kvalitativt påträffas i stalluften och i gödseln. Genom att begränsa dammhalten i frånluften kan luktproblemen reduceras. Men även höga fukthalter kan öka luktproblemen. På Alnarp har studier visat på samband mellan stallklimat och lukt. Högre koncentrationer och emissioner uppmättes vid högre temperaturer och vid högre luftfuktighet.

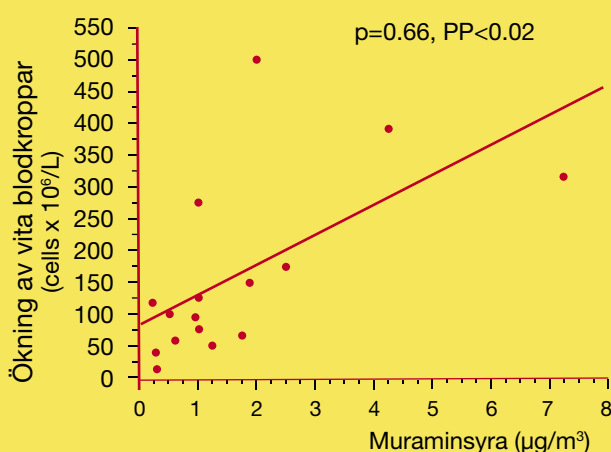
Våra myndigheter har ju försämrat möjligheten till lägre luftfuktighet i stallarna när de i L 100 bestämde att minska på den dränerande golvytan till förmån för fast golv. På ett fast golv kan djuren förorena mer. Föroreningarna ligger kvar. Då blir det även fuktigare. Fukt som avges till stalluften och som drabbar både djuren och personalen. Dålig

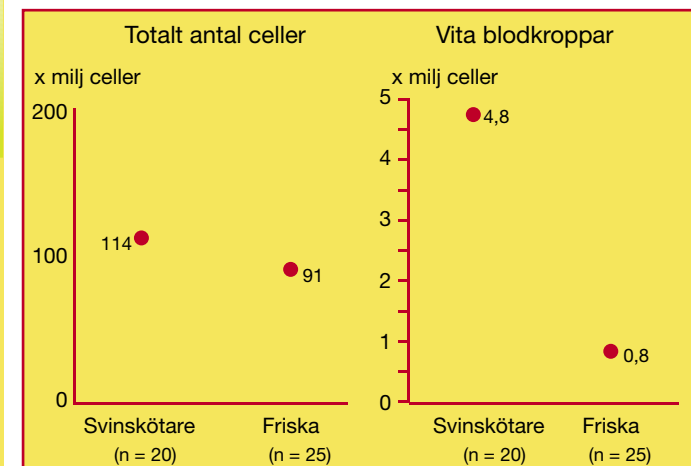
Sven Nimmermark

hygien kan även spela roll för utvecklingen av sjukdomen PMWS, sades på veterinär-mötet den 12 november i år.

Nils Andersson

Ökning av vita blodkroppar i lungsköljvätska i relation till halten luftburen muraminsyra, Muraminsyra är en markör, som ingår som en byggsten i bakteriella cellväggar.

Fynd i lungsköljvätska hos grisskötare och friska kontrollpersoner. Som ses har grispersonalen 6 gånger mer vita blodkropparna i lungsköljvätskan än kontrollpersonerna. De har även totalt fler celler i lungsköljvätskan än friska personer.

Gleptosil® vet!

Järnlyftet för små grisar som snabbt vill bli stora och starka...

Ge spägrisarna Gleptosil redan första levnadsdygnet, så vet du att de får den optimala järnstarten.

Gleptoferron 200 mg Fe³⁺/ml
Förpackn: 10x100 ml

Gleptosil säljs på apoteket

OBS!
Ny adress!

Pharmaxim

Ett smartare val!

En samarbetspartner att räkna med

Tel 0500-41 81 90 • Fax 0500-41 99 57
E-post info@skovdeslakteri.se

www.skovdeslakteri.se